dosar nr.1-23001756-05-21rji-09102024 Judecătoria Cimișlia, judecător D.Cherdivara

D E C I Z I E
în numele Legii

27 mai 2025 mun.Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Cahul
în componența:
preşedintele completului Vitalie Movilă
judecătorii Serghei Pilipenco, Evgheni Bancov

a judecat fără prezența părților recursul declarat de administrația Penitenciarului nr.3-Leova împotriva încheierii judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2024, pronunțată la cererea condamnatului Feraru Ruslan, cu privire la aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova –

C O N S T A T Ă:

La 30 decembrie 2022 condamnatul Feraru Ruslan a depus cerere, prin care solicită reducerea cu 1/3 a termenului pedepsei prin aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2024, a fost admisă cererea condamnatului Feraru Ruslan și redusă cu 1/3 pedeapsă condamnatului Feraru Ruslan, stabilită prin sentința Judecătoriei Criuleni din 04.03.2019, în temeiul art.7 alin.(1) lit.a) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La 16 august 2024 administrația Penitenciarului nr.3-Leova a depus cerere de recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2024 și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea condamnatului.

În argumentarea recursului s-a invocat că condamnatul nu a dat dovadă de corectare, iar reintegrarea sa în societate nu este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Or, anume administrația locului de detenție care supraveghează permanent conduita persoanei aflate în detenție poate concluziona în modul cel mai obiectiv asupra comportamentului și atitudinii condamnaților.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit, procurorul nu a depus referință, și nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că

instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

La 19 martie 2025 avocatul Terzi Larisa a depus referință în interesele condamnatului Feraru Ruslan, solicitând respingerea recursului declarat de administrația Penitenciarului nr.3-Leova ca nefondat.

Examinând materialele cauzei în raport cu recursul declarat, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii recursului administrației Penitenciarului nr.3-Leova, ca fiind nefondat, și menținerea încheierii recurate.

În sprijinul concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

Art.447 Cod de procedură penală stipulează că, *„(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței”.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, „*Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. (2) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*".

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1 lit.a) Cod de procedură penală, "*judecînd recursul, instanţa respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat*".

Conform art.469 alin.(1) pct.15) din Codul de procedură penală, „*la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare)”.*

Potrivit art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, „*Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5),11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa”.*

În corespundere cu art.107 alin.(1) Codul penal, „*amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârşirii de infracţiuni prevăzute la art. 166[1] alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârşit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art. 171-175[1], 201, 206, 208, 208[1] şi 208[2].”.*

În conformitate cu prevederile art.1 ale Legii nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, *„(1) Prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, **precum şi persoanelor condamnate, care <u>sunt caracterizate pozitiv</u> pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi <u>sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus</u>,***

dacă persoanele respective ***cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8.*** ***(2)*** *Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune, precum şi din experţi psihologi judiciari atestaţi. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei.* ***(6)*** *Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială”*.

Urmează a fi notat că, actul de amnistie, ce rezultă din Legea nr.243/2021, se aplică față de persoanele care execută o pedeapsă penală dacă: **a)** se încadrează în prevederile art.3–5, 7 sau 8 din Legea nr.243/2021; **b)** sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei penale, a perioadei de probațiune sau a termenului de probă; **c)** sunt evaluate psihologic ca fiind persoane ce prezintă risc de recidivă mediu sau redus.

Conform art.272 alin.(2) Cod de executare, „*condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanţei de judecată pentru examinarea posibilităţii aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituţiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanţei de judecată dosarul personal al condamnatului*”.

Materialele cauzei atestă, că Feraru Ruslan a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Criuleni din 04.03.2019 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.11.2019) - în baza **art.186 alin.(4) Cod penal**, la pedeapsa 3 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Începutul termenului executării pedepsei este 14.01.2022, iar sfârșitul termenului este 13.07.2025.

Potrivit Raportului de evaluare a realizării programului individual de executare a pedepsei și a comportamentului condamnatului, întocmit de Comisia Penitenciarului nr.3-Leova la 15.12.2022, urmează că condamnatul Feraru Ruslan se caracterizează negativ, nu a realizat programul individual (f.d.44), din fișa de evaluare a riscului de recidivă urmează că condamnatul Feraru R. comportă riscul mediu de recidivă (f.d.47).

Conform certificatului de sancțiuni și stimulări ale condamnatului Feraru Ruslan, urmează că ultimul pe parcursul executării nu a avut nici o sancțiune disciplinară, nu a obținut nici o stimulare (f.d.46).

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.16 din 15.12.2022, Comisia specială a Penitenciarului nr.3-Leova a decis de a nu înainta demers cu privire la aplicarea actului de amnistie în instanța de judecată, dat fiind că Feraru Ruslan nu întrunește prevederile legale privind comportamentul și riscul de recidivă (f.d.40). Condamnatul Feraru R. a fost informat despre motivul respingerii înaintării demersului în vederea aplicării amnistiei (f.d.40).

În speță, judecătorul de instrucție a statuat corect că, prevederile art.7 alin.(1) lit.a) din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, sunt aplicabile faţă de Feraru Ruslan și întemeiat i-a redus cu 1/3 pedeapsa condamnatului, stabilită prin sentința Judecătoriei Criuleni din 04.03.2019.

Completul de judecată consideră că condamnatul Feraru Ruslan întrunește condițiile instituite de art.7 alin.(1) lit.a) în coroborare cu art.1 al Legii nr.243 din 24.12.2021, şi în privinţa lui pot fi aplicate dispozițiile legale.

Instanța de recurs acceptă critica judecătorului de instrucție vis-a-vis de caracteristica condamnatului Feraru Ruslan, oferită de Comisia specială, care contravine materialelor prezentate instanței.

Una din condițiile cumulative de aplicare a actului de amnistie este caracterizarea pozitivă pe parcursul executării pedepsei penale. Decizia Comisiei speciale nu conține aspecte concrete de comportament negativ ale condamnatului Feraru Ruslan, în acest sens evaluarea Comisei speciale fiind una neobiectivă și chiar cu o nuanță de speculă, or la baza unei caracterizări negative neapărat trebuie să stea anumite fapte care determină o atare caracterizare. La nivel oficial, în actele prezentate de instituția penitenciară nu există vreo informație despre anumite trăsături concrete ale comportamentului condamnatului Feraru Ruslan, care l-ar putea defini ca fiind unul negativ.

Conform prevederilor Codului de Executare și Statutului condamnaților, „*caracteristica condamnatului se perfectează în baza unei evaluări a comportamentului acestuia pe parcursul perioadei de detenție. Criteriile generale privind întocmirea caracteristici sunt situația socială, dinamica infracțională, obligațiuni financiare, respectarea regimului detenție, aspecte legate de siguranță, încadrarea în câmpul muncii, procesul de instruire generală sau profesională, implicarea în activități de educație socială, caracterul relațiilor cu familia, rudele apropiate şi reprezentanții societății civile, starea generală a sănătății şi particularitățile psihologice individuale*”.

Judecătorul de instrucție urmează să dea apreciere corectitudinii calificării comportamentului condamnatului Feraru R. pe parcursul executării pedepsei și de a stabili dacă față de Feraru R. este aplicabilă sau nu Legea amnistiei. Aceasta rezultă din rolul atribuit instanței judecătorești, dedus din sensul prevederilor art.1 alin.(3) din Legea nr.243 din 24.12.2021: ”*În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi*”. Aceasta nu ar presupune subrogarea competențelor comisiei speciale și neglijarea constatărilor acesteia, ci intervenția diligentă a judecătorului de instrucție doar atunci când va constata o derogare esențială a constatărilor comisiei de la circumstanțele reale de fapt.

La caz judecătorul de instrucție corect a apreciat existența motivelor pentru a interveni în aprecierile Comisiei speciale a Penitenciarului nr.3-Leova, or dinamica negativă a comportamentului condamnatului pe parcursul executării pedepsei nu este întemeiată pe un substrat factologic, în situația în care Feraru R. a fost evaluat ca prezentând un risc de recidivă mediu, majoritatea programelor nu a fost realizate din

motive neimputabile condamnatului, nu a avut nici o sancțiune, nu dispune de titlu executoriu, astfel nefiind constatat nici un impediment la aplicarea actului amnistiei.

Având în vedere cele expuse, și că instanța de recurs judecă recursurile pentru a repara erorile admise de către prima instanță, iar în recurs nu au fost invocate astfel de erori, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Elucidând şi constatând cele descrise, călăuzindu-se de prevederile art.437-448, 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Completul de judecată –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul ordinar declarat de administrația Penitenciarului nr.3-Leova.

Se menține încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2024, prin care a fost admisă cererea condamnatului Feraru Ruslan, și redusă cu 1/3 pedeapsa condamnatului Feraru Ruslan, stabilită prin sentința Judecătoriei Criuleni din 04.03.2019, în temeiul art.7 alin.(1) lit.a) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului Vitalie Movilă

Judecătorii Serghei Pilipenco

Evgheni Bancov